

UUTISET

On aivan selvää, että kelkkailureittejä tarvitaan, jotta liikennettä voidaan ohjata järkevällä tavalla. **MAANKÄYTTÖASIOISTA VASTAAVA JOHTAJA MARKKU TORNBERG, MTK**

Vapaaehtoisuus pitää maanomistajat ja moottorikelkkailijat tyytyväisinä

NIKO NYRHINEN

Pohjois-Karjalan noin 2 000 kilometriä pitkä moottorikelkka-urasto perustuu maanomistajien kanssa tehtyihin vapaaehtoiisiin sopimuksiin.

Esitys maastoliikennelain osauudistuksesta raukesi keväällä aikatauluongelmien vuoksi eduskunnassa. Asiaa ei ole ehditty ottaa vielä uudestaan esille ympäristöministeriössä, kertoo ympäristöneuvos **Pekka Tuunanen**.

Uudistuksen tarkoitus oli saada muun muassa erityyppiset moottorikelkkailureitit laissa säädetyn suunnittelun piiriin.

”Esityksen moni ymmärsi väärin. Se ei olisi tuonut kelkkailureitteihin muutoksia, ja maanomistajan määräysvalta omalla maallaan olisi säilynyt ennallaan”, sanoo MTK:n maankäyttöasioista vastaava johtaja **Markku Tornberg**.

Uudistus sisälsi myös esityksen, joka olisi sallinut ajoneuvon luovuttamisen alle 15-vuotiaalle maastoliikenteeseen tietyissä oloissa.

”Tämä olisi ollut tarpeellinen muutos viljelijäperheille, joissa traktorilla ajoa ja peltotöitä pitäisi päästä opettelemaan jo nuoresta alkaen.”

Tornbergin mielestä moottorikelkkailun vastustus on joissain piireissä hurmoksellista.

”On aivan selvää, että kelkkailureittejä tarvitaan, jotta liikennettä voidaan ohjata järkevällä tavalla. Tähän mennessä kelkkailuun sopivien reittien järjestäminen on onnistunut sopimalla 95-prosenttisesti.”

Tornbergin mukaan urastoihin liittyvät ongelmat johtuvat osittain sääntelyn puutteista. ”Esimerkiksi urastoja koskevia ohitussääntöjä tai nopeusrajoit-

Keski-Karjalassa on kehitetty kelkkailun turvallisuutta. Urasto on merkitty väri- ja kirjainkoodein maastoon ja urakartoille, tarkoituksena on helpottaa kelkkailijan sijainnin paikallistamista, esittelee Pasi Immonen.

uksia ei ole lakiin kirjoitettu. Urastoilla tarvittaisiin muutakin enemmän järjestyksen valvontaa, sillä reiteiltä poistutaan melko usein.”

Sopimalla onnistuu
Pohjois-Karjalan virkistysreitistöyhdistyksen puheenjohtajan **Tenho Nissisen** mukaan maankunnan 2 000 kilometrin mit-

taisen uraston toteuttamiseksi on tehty vain 5 reittitoimitusta. Kilometreissä mitattuna kyse on 2–3 kilometristä.

Koko urastosta noin 1 000

kilometriä on yksityisten mailla. Metsäyhtiöiden sekä valtion mailla kulkee noin 500 kilometrin verran uraa ja järvien jäillä 400–500 kilometriä.

Sopimukset on tehty 10–15 vuodeksi. Vuodessa sopimuksia irtisanotaan yleensä 5–10.

”Tyypillisesti irtisanominen tehdään maankäyttötavan

muuttuessa, kun taajamien liepeillä lohkotaan esimerkiksi omakotitalontontteja. Osa irtisanotaan ilman syytä”, kuvailee Nissinen.

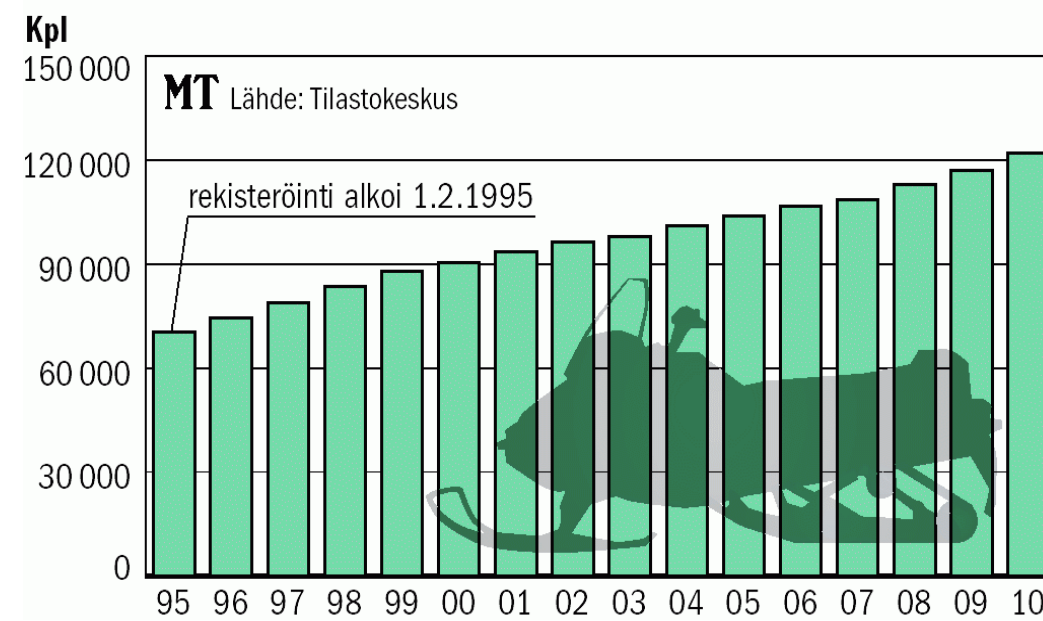
FAKTAT

Moottorikelkkailua reiteillä tai urilla

Suomessa on yhteensä noin 3 800 kilometriä virallisia ja ilmaisia moottorikelkkailureittejä. Lisäksi on uria, joihin on hankittava uralupa. **Moottorikelkkareitti** on tieliikennelaisissa määritetty tie, joka on tarkoitettu moottorikelkkaliikenteeseen. **Moottorikelkkaura** on maan-

omistajien lupaan perustuva moottorikelkkaväylä. **Noin neljä kymmenestä** moottorikelkasta on rekisteröity Pohjois-Suomeen. **Kolmannes** Suomen rekisteröidyistä kelkoista on urheilukelkoja, kolmannes hyöty- ja kolmannes retkeilykelkoja.

Rekisterissä olleiden moottorikelkkojen määrä vuosina 1995-2010

Uralupien tuotto riittää talvikunnossapitoon

Pohjois-Karjalan virkistysreististöyhdistyksen hieman vajaan 2 000 kilometrin mittaisen kelkkauraston vuotuinen uralupatuotto on noin 100 000 euroa. Tuotto riittää uraston talvikunnossapitoon ja liikennemerkkien uusimiseen.

”Talkootöitä tehdään paljon, jotta moottorikelkkailu olisi mukavaa ja turvallista”, sanoo **Pasi Immonen**, Keski-Karjalan moottorikelkkailijoiden hallituksen jäsen, maanomistaja ja matkailuyrittäjä.

Talvisin urat pyritään ajamaan kerran viikossa tampparilla.

Ennen kauden alkua on muun muassa raivattava, uusittava liikennemerkkejä, tarkistettava siltoja ja ojarumpuja.

”Kelkkauraston raivaus, sillat sekä ojarummut mahdollistavat kulkuyhteyksiä myös maanomistajille.”

Kelkat kehittyneet

Immosen matkailuyritykseen Karjalan Helmeen ensimmäiset moottorikelkkailuasiakkaat tulivat 80–90-lukujen vaihteessa.

”Tällä hetkellä yli 90 prosenttia talviasiakkaista kelkkailee. Keski-Karjalasta puuttuu lasket-

telurinne, joten moottorikelkkailu on korvaava talvituote”, kertoo Immonen.

Suurimmalla osalla kelkkailuasiakkaista on aiempaa kokemusta.

Karjalan Helmellä ei ole vuokratelkoja, vaan yritys tekee yhteistyötä paikallisten vuokraamojen kanssa.

”Riippuen aiemmasta kokemuksesta turistit ajavat päivässä 50–100 kilometriä. Kokeneimmat harrastajat saattavat ajaa 300 kilometriäkin.”

Immonen haluaa korostaa moottorikelkoissa tapahtunut-

ta teknistä kehitystä 3–4 viime vuoden aikana.

”Kelkkojen ympäristöystävällisyys ja ajo-ominaisuudet ovat parantuneet. Melu- ja pakokaasupäästöt sekä polttoaineen kulutus ovat vähentyneet huomattavasti.”

”Olemme myös kehittäneet kelkkailun turvallisuutta Keski-Karjalassa. Urasto on merkitty väri- ja kirjainkoodein maastoon ja urakartoille, tarkoituksena on helpottaa kelkkailijan sijainnin paikallistamista.”

SARI PENTTINEN

Moottorikelkan suurin sallittu nopeus maastossa maalueella on enintään 60 kilometriä tunnissa.

Pohjois-Karjalan virkistysreististöyhdistys ry on 12 kunnan ja noin 50 eri matkailupalveluyrityksen sekä kelkkailukerhon muodostama maakunnallinen yhteenliittymä, joka hallinnoi kelkkaurastoa ja huolehtii sen kunnosta.

Urheilukelkan vuosilupa maksaa 120 euroa, työkelkan vuosilupa 20 euroa ja päivälupa 20 euroa.

”Lupatuloilla saadaan katettua talvikunnossapito ja liikennemerkit.”

Joutomaat käyttöön

MTK-Pohjois-Karjalan toiminnanjohtajan **Vilho Pasasen** mukaan maakunnassa on urastosopimuksia solmittu hyvässä yhteisymmärryksessä ja vapaaehtoisesti.

”Toivottavaa olisi, että reitien suunnittelussa hyödynnettäisiin mahdollisimman paljon sähkölinjojen pohjia sekä joutomaita. Toivottavaa olisi myös, että vapaaehtoisuus ja maanomistajien määräysvalta säilyisivät jatkossakin.”

Nissisen arvion mukaan yksityisten mailla sijaitsevasta urastosta 300–400 kilometriä on sijoitettu niin, että on hyödynnetty sähkölinjojen pohjia.

SARI PENTTINEN